

N:o 15.

Af herr **J. G. Hazén**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utredning och förslag i fråga om statsunderstöd åt vissa äldre behöfvande folkskolelärarenskor.

Under det Riksdagen kraftigt nitälskat för folkbildningen i vårt land, har den ock gång efter annan utsträckt sin omsorg och hjälp till dem, som dervid draga tyngsta bördan — och detta icke blott för deras tjänstgöringstid, utan äfven med afseende på deras afsked — ja, i vissa fall, till *familjens* fromma äfven efter deras död.

För båda sistberörda ändamål hafva vi att anteckna: folkskolelärarnes pensionsinrättning, folkskolelärarnes enke- och pupillkassa, småskolelärarens m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt, samt desslikes bestämmelser om särskildt understöd åt äldre behöfvande folkskolelärare, hvilka erhållit afsked före år 1867. Vid sistlidne riksdag öppnades ock någon utsigt, att jemväl de arbetare vid småskolan, som erhållit afsked före bildandet af nu befintliga ålderdomsunderstödsanstalt, skulle kunna vinna någon hjälp för ålderdomen.

Här finnes dock ännu en grupp, hvilken torde böra ihågkommas, nemligen: åldriga, nödställda enkor efter de folkskolelärare, hvilka affidit eller erhållit afsked före tillkomsten af folkskolelärarnes enke- och pupillkassa.

Såsom exempel härpå antecknas inkommen uppgift från pastor i Vestbo-Ås' församling af Jönköpings län enligt efterskrifna lydelse: »Folkskolelärare-enkan Ingrid Nilsdotter Linnell från Björkudden under Adolfsberg i Ås' församling af Jönköpings län, är född den 19 febr. 1840 (fyrtio) i Bolmsö församling. Den 10 aug. 1864 ingick hon äkten-

skap med vikarierande folkskoleläraren Johan Fredrik Linnell. Denne var född den 6te mars 1836. Efter aflagd folkskolelärare-examen i Vexjö den 2 juni 1862 blef han först vik. folkskolelärare i Bolmsö och Tannåker, der han tjenstgjorde, till dess han den 27 juni 1864 antogs till vik. folkskolelärare i Ås och Kållerstad. Den 24 mars 1867 valdes han såsom ordinarie till samma befattning, hvilken han innehade intill sin död den 20 juni 1875. — Emedan folkskolelärarnes enke- och pupillkassa icke då var bildad, kunde Linnell icke vara delegare deri, hvarföre hans fattiga enka icke kan undfå någon hjälp derur. Efter mannens död upplät en barmhertig person plan till en stuga, som församlingen åt henne uppbyggde. Dit inflyttade hon med sina fem små barn, af hvilka de flesta ärfte faderns sjukdom, lungdot. De fyra äro nu döda. Hon har hittills utan att anlita fattigvården kunnat försörja sig genom kroppsarbete, men då de snart fyllda 60 åren numera göra henne mindre arbetsförmåga, finnes ingen annan utsigt för henne än att börja äta fattighjonets bröd, derest icke staten förbarmande träder emellan.»

Såsom synes, stod denna fattiga, tungt pröfvade enka helt nära den förmånen att kunna få blifva delegare i den pensionsinrättning, hvilken erhöll sitt reglemente samma år, hennes man dog.

Helt visst finnas flera, hvilka väsentligen befinna sig i samma belägenhet, och för hvilka äfven ett mindre understöd skulle komma att kännas såsom en välkommen hjälp.

Med vördsam erinran härom dristar jag fördenskull anhålla,

att Riksdagen täcktes besluta underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utredning och förslag till statsunderstöd åt sådana äldre behöfvande folkskolelärareenkor, hvilka genom mannens död eller afsked före tillämpningen af pensionsreglementet den 15 oktober 1875 kommit att stå utanför delaktighet i nuvarande enke- och pupillkassa.

Stockholm den 21 januari 1899.

J. G. Hazén.